

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/56/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315216033
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2315216033.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: H. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. X, H.-H., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov, matka: G. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. X, H.-H., zastúpená: FARDOUS PARTNERS, s.r.o., so sídlom Hlavná 6, Šaľa, IČO: 472 41 543, otec: G. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. U. H. XX, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Galanta č. k. 16P/192/2015-29 zo dňa 31. júla 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa v časti, v ktorej súd návrh matky na určenie výživného zamietol, mení tak, že otec je povinný platiť výživné na maloletého syna v sume 100 eur mesačne do 15 dňa v mesiaci vopred, k rukám matky.

Uznesenie súdu prvého stupňa sa v zamietajúcej časti zverenia maloletého dieťaťa matke potvrdzuje.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením odvolaním matky prvostupňový súd zamietol návrh matky, ktorým sa domáhala, aby súd predbežným opatrením zveril maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti a otcovi určil platiť výživné vo výške 200 eur mesačne. Po právnej stránke súd uznesenie odôvodnil § 102 ods. 1 § 75 ods. 1, 2, 4, 6, 8, § 76 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.). Skutkovo uznesenie odôvodnil tým, že navrhovateľ predbežného opatrenia musí mať právny záujem na predbežnom opatrení, t. j. musí osvedčiť potrebnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o takejto dočasnej úprave sa vychádza len zo stavu, ktorý je tu v čase rozhodovania o návrhu na predbežné opatrenie. Ten, kto sa domáha vydania predbežného opatrenia, musí osvedčiť, že tu je daný právny záujem. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia s tým, že sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov do času, kým súd nevydá vo veci konečné rozhodnutie. Už v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musia byť pritom osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je daná existencia nebezpečenstva bezprostrednej ujmy. V prípade starostlivosti o maloleté dieťa je potrebné osvedčiť aj potrebu dočasnej úpravy pomerov v záujme maloletého dieťaťa, pretože vo veciach maloletých detí sa rozhodnutím sleduje prvoradá záujem maloletého dieťaťa. Pod potrebou dočasnej úpravy účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad. Súd v danom prípade rozhodoval o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa matka domáhala ponechania maloletého dieťaťa v jej osobnej starostlivosti ako aj určenia výživného na maloletého vo výške 200 eur mesačne. Po oboznámení sa s návrhom matky na nariadenie predbežného opatrenia však súd nemal za preukázané, že by v danom prípade existovalo reálne nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa, ktorá by bola v záujme maloletého dieťaťa a v dôsledku ktorej by sa malo návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia vyhovieť. Pokiaľ ide o potrebu

maloletého vyrastať v stabilnom rodinnom prostredí, súd má zato, že táto potreba maloletého nebude zamietnutím návrhu súdom nejakým zásadným spôsobom narušená, keďže otec dieťa momentálne nenavštevuje, navrhovateľka nesúhlasila s návrhom na nariadenie striedavej osobnej starostlivosti otca s dieťaťom, hoci dieťa navštevuje jasle z toho dôvodu, že matka dieťaťa sa zamestnala, vzhľadom na výšku príjmu matky dieťa nie je ohrozené tým, že by matka nedokázala zabezpečiť jeho osobné potreby. Matka nesúhlasila s nariadením striedavej starostlivosti dieťaťa oboma rodičmi, ale na druhej strane dieťa trávi minimálne počas výkonu práce matky čas v špeciálnom zariadení, kde je v osobnej starostlivosti osôb, ktoré nemajú k dieťaťu taký citový vzťah ako matka alebo otec. Tým súd považoval konanie matky za rozporné so záujmami otca a maloletého dieťaťa s tým, že ide o formu vynucovania si plnenia porušením základných práv dieťaťa. Na súde sa vedie konanie vo veci samej, o úpravu práv a povinností rodičov maloletého syna na čas do rozvodu ale aj konanie o rozvod manželstva účastníkov a s tým súvisiaca úprava práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podala odvolanie matka maloletého syna prostredníctvom právnej zástupkyne. Vo vyjadrení uviedla, že s uznesením súdu nesúhlasí, pretože rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a matka odvolanie podáva podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. Matka maloletého bola zamestnaná od 01.09.2014 do 31.07.2015, v súčasnosti je nezamestnaná a na maloletého poberá rodičovský príspevok. Dôvodom matky zamestnať sa bol fakt, že od apríla 2014 sa pripravovala na štátnice a preto sa rozhodla maloletého dať do jaslí. V tom čase sa matke maloletého naskytla pracovná príležitosť na Q.L. H. na miesto asistenta pedagóga s individuálnym prístupom, túto ponuku matka prijala. V súčasnosti maloletý aj naďalej navštevuje detské jasle E. v H., nakoľko je v nich nadmieru spokojný. Od 02.09.2015 maloletý nastupuje do materskej škôlky na T. ulici v H. - H.. V zamietajúcom uznesení sa súd dôsledne nezaoberal dôvodom nevyhnutnej výživy pre maloletého. Matka podaným návrhom žiadala, aby súd dočasne uložil otcovi platiť výživné v nevyhnutnej miere na maloletého vo výške 200 eur mesačne. Matka s maloletým nebýva v spoločnej domácnosti s rodičmi, býva spolu s maloletým v trojizbovom byte v H. a sama uhrádza nájomné za byt. Nakoľko matka nie je schopná uhrádzať všetky výdavky na maloletého aj na domácnosť, je tu reálna obava, že v prípade, ak nepríde k dočasnej úprave práv a povinností k maloletému, bude ohrozené uspokojenie odôvodnených potrieb maloletého. Matka maloletého nemala inú možnosť ako spoločnú domácnosť opustiť z dôvodu, že otec maloletého ju neustále urážal, ponižoval a kričal na ňu, naposledy aj v priestoroch advokátskej kancelárie jej právnej zástupkyne 08.07.2015. K predmetnému incidentu bola privolaná aj hliadka mestskej polície zo Šale, ktorá prikázala otcovi maloletého, aby upustil od svojho konania a opustil priestory kancelárie. Pokiaľ ide o potrebu maloletého vyrastať v stabilnom rodinnom prostredí, táto môže byť zabezpečená jedine nariadením predbežného opatrenia o dočasnej úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu a to dočasným zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky a povinnosti otca platiť výživné na maloletého v nevyhnutnej miere. Matka maloletého má obavu, že otec ju bude nútiť realizovať jeho predstavu starostlivosti o maloletého, nakoľko aj v minulosti vždy presadzoval svoj názor, bez ohľadu na druhých. Matka z obavy o život maloletého dieťaťa sa zväčša musí podriaďovať jeho požiadavkám a názoru, vzhľadom na jeho vyššie uvedené agresívne správanie. Otec maloletého pravidelne navštevuje a to tak, že si dieťa zoberie na jeden deň k sebe a jeden deň je maloletý u matky. S takouto formou striedania maloletého vyjadrila súhlas aj detská psychologička PhDr. O. zo H., u ktorej sa boli matka a otec informovať. Na základe vyššie uvedeného, najmä z dôvodu stále aktuálnej obavy o zdravý psychický vývin maloletého dieťaťa matka navrhuje, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrhu matky v celom rozsahu vyhovel.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací § 10 ods. 1 O.s.p. prejednal vec nielen obsahom a dôvodmi podaného odvolania podľa ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p., pretože ide o vec, ktorú možno začať i bez návrhu, postupom bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech v časti o zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matke, keďže uznesenie súdu prvého stupňa v tejto napadnutej časti je vecne správne. V časti o určení výživného bolo odvolanie matky dôvodné, preto odvolací súd v tejto časti uznesenie súdu zmenil a návrhu matky na určenie výživného predbežným opatrením vyhovel.

Podľa ust. § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a), b) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere; odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Predbežné opatrenie slúži k dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu a existuje naliehavá potreba dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti, potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Z obsahu spisu vyplýva, že matka podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia a navrhla, aby súd dočasne zveril maloletého syna do jej osobnej starostlivosti a zároveň navrhla, aby súd zaviazal otca platiť výživné vo výške 200 eur mesačne. Podala tiež návrh vo veci samej, o úpravu práv a povinností rodičov na čas do rozvodu a návrh na rozvod manželstva a s tým spojenú úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode. Zverenie dieťaťa do svojej starostlivosti predbežným opatrením odôvodňovala negatívnou skúsenosťou na stretnutí s otcom 08.07.2015 u svojej advokátky, kedy malo dôjsť k uzavretiu rodičovskej dohody. Otec maloletého syna s návrhmi matky nesúhlasil, trval na tom, že pri starostlivosti o dieťa sa budú s matkou maloletého striedať tak, že jeden deň bude syn u matky a jeden deň u otca. Otec na matku maloletého syna vytváral neprimeraný nátlak, kričal na ňu, urážal ju a ponižoval až tak, že k incidentu musela byť privolaná polícia. S požiadavkami otca matka nesúhlasí, striedavú starostlivosť s denným striedaním nepovažuje matka za vhodnú pre dva a polročné dieťa, domnieva sa, že by nemalo dobrý vplyv na zdravý psychický vývoj dieťaťa. Takúto starostlivosť neodporučila ani detská psychologička PhDr. O., ktorú rodičia navštívili. Matka mala obavu, že otec maloletého syna ju bude nútiť realizovať jeho predstavu starostlivosti o dieťa. V odvolaní (v jeho závere) už matka konštatuje, že otec maloletého dieťaťa pravidelne navštevuje a to tak, že si syna zoberie na jeden deň k sebe a jeden deň je maloletý u matky. S takouto úpravou starostlivosti o syna vyjadrila súhlas aj detská psychologička, PhDr. O., u ktorej sa boli rodičia informovať.

Ako už uviedol súd prvého stupňa, charakteristickým znakom predbežného opatrenia je právny záujem na jeho vydaní, t.j. jeho potrebnosť. Osvedčenie potrebnosti vydania predbežného opatrenia vždy zabezpečuje ochranu porušeného alebo ohrozeného práva účastníka konania, vrátane maloletého dieťaťa. Toto zabezpečenie spočíva vo vytvorení situácie pre efektívne využitie procesných mechanizmov slúžiacich na to, aby sa pokračovalo v konaní bez ďalšieho porušovania alebo ohrozovania práva, o ochranu ktorého sa žiada aj vo veci samej. Z informácií poskytnutých matkou v odvolaní vyplynulo, že situácia sa zmenila, o dieťa sa starajú obaja rodičia, každý z nich striedavo jeden deň, s odporúčením psychologičky. Z uvedeného je možné vyvodiť záver, že právo matky, otca a maloletého syna, aby sa o neho rodičia starali, je zabezpečené realizáciou starostlivosti tak, že každý z rodičov sa o dieťa stará jeden deň (s odporúčením detskej psychologičky). Matka neuvádza žiadne skutočnosti, pre ktoré v takejto starostlivosti nie je možné pokračovať, neuvádza, že by jej nevyhovovala a z akých dôvodov, neuvádza, že by takáto starostlivosť negatívne vplývala na maloletého H.. Ak sa starostlivosť o maloletého syna zabezpečuje rovnako oboma rodičmi a matka v konečnom dôsledku voči takejto starostlivosti neuvádza (a neosvedčuje) žiadne negatíva pre maloleté dieťa, je nadbytočným upravovať zverenie maloletého dieťaťa spôsobom, ako to navrhla matka.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potom uznesenie súdu prvého stupňa v časti, v ktorej bol zamietnutý návrh matky na zverenie dieťaťa do jej osobnej starostlivosti ako vecne správne, s použitím § 219 ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Matka maloletého syna sa predbežným opatrením domáhala tiež určenia výživného na maloletého syna z dôvodu, že otec dieťaťa výživné neplatí, o syna sa výlučne stará matka a jej príjem nestačí na pokrytie potrieb maloletého syna. Matka nemá dostatok finančných prostriedkov, aby zabezpečila mesačné náklady spojené s výchovou a výživou maloletého H., ktoré vyčíslila sumou 305 eur mesačne a pravidelné mesačné výdavky spojené s bývaním a chodom domácnosti v celkovej sume 230 eur mesačne. V čase podania návrhu na nariadenie predbežného opatrenia matka pracovala na Q.L. H. s priemerným čistým mesačným zárobkom 419,52 eura. V odvolaní matka uviedla, že pracovala do 31.07.2015 a v súčasnosti je nezamestnaná a poberá rodičovský príspevok.

V tejto časti návrhu podľa názoru odvolacieho súdu matka osvedčila naliehavosť potreby dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi s prihliadnutím najmä ku skutočnosti, že otec výživné na syna neplatí a matka je nezamestnaná a poberá len rodičovský príspevok. Ak otec neplatí výživné na dieťa, porušuje tým právo dieťaťa na jeho starostlivosť a opateru a je povinný platiť výživné na maloletého syna k rukám matky, aby zabezpečila potreby dieťaťa súvisiace s bývaním, ošatením, stravovaním, návštevou predškolského zariadenia. Ide o úpravu predbežnú, dočasnú, v nevyhnutnej miere (v súlade s charakterom predbežného opatrenia) tak, aby bolo zabezpečené hradenie najnevyhnutnejších nákladov na maloletého syna a aby rozhodnutie o predbežnom opatrení nenahrádzalo rozhodnutie vo veci samej. Pri rozhodovaní o výške výživného súd zohľadnil skutočnosť, že vo veci samej sa matka domáha výživného vo výške 230 eur mesačne, že matka prišla o pravidelný príjem zo zamestnania ale aj zo skutočnosti, že každý druhý deň sa o maloletého syna v súčasnosti stará otec. Po vykonanom dokazovaní súd rozhodne o platení výživného v súlade so zásadami upravenými v zákone o rodine, t.j. podľa potrieb maloletého dieťaťa a možností a schopností oboch rodičov.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v časti, v ktorej súd predbežným opatrením zamietol návrh matky na určenie výživného zmenil a otca zaviazal platiť výživné, podľa § 220 O.s.p. s poukazom na ust. § 221 ods. 3 O.s.p.

Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.